

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopis se ne vračajo. — Oglaševanje po tarifi in dogovoru. — Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60. Podružnica v Celju, Samostanska ulica št. 4.

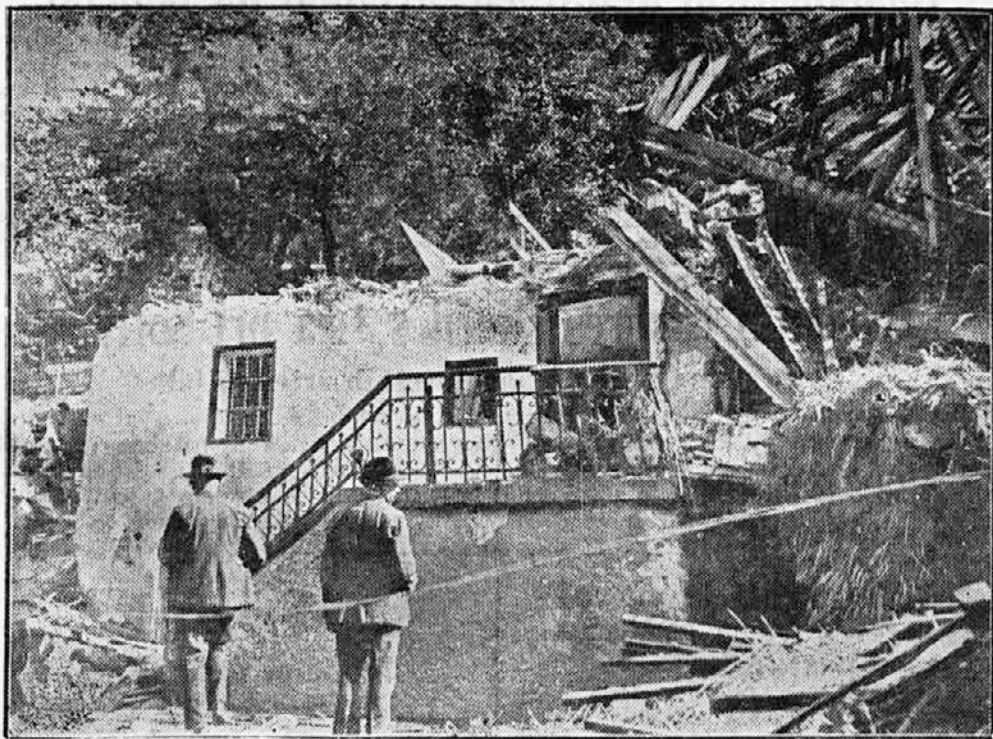
Št. 64

Ljubljana, sobota, dne 16. avgusta 1930

Leto I.

Uničevalni učinki plaza na Jesenicah

Podrobnosti katastrofe - Grozen pogled na razvaline treh delavskih hiš - Vzrok nesreče v naravi terena in zadnjih nalivih - Pomoč nujno potrebna

Ostanki vhoda hiše Alojzija Novaka.

Razvaline Klemenčičev hiše, kamor se je zavalila ogromna skala.

Jesenice, 15. avgusta. Leto 1930. je leto elementarnih nezd. Po drugih cvetočih krajih močni potresi rušijo mesta in lepa naselja, drugod silne nevihte pokončujejo vse poljske pridelke. Tudi naši kraji niso izmuzeni. Od junija dalje beležijo kronisti neprestane nevihte in druge nezd. Lepi in napredujoči trg Jesenice stoji danes pod težkim vtisom velike katastrofe, ki je sicer težko zadela za enkrat samo 3 postene in marljive delavce KID, skrbne družinske glavarje, ki so si s svojimi trdimi žulji zgradili domače ognjišče tam na pobočju gozdnega hriba Merice, ne daleč od orožniške postaje in občinske hiše, ležeče še ob glavni cesti.

V slutnji katastrofe

Jeseniška občina je sklenila, da zgradi moderen vodovod. Sklenjeno je bilo, da se zgradi vodovodni rezervoar ne daleč — približno kakih par sto metrov nad hišami, ki so postale danes ruševine. Pred približno dvema mesecema je bil političen lokalni ogled, kakor to predpisujejo gradbeni predpisi za stavbe in druge naprave. Politika komisija je pregledala teren. Že takrat so posestniki opozarjali na nezanesljiv teren za zgradbo vodovodnega rezervoarja ter izražali bojazen, da pride enkrat do večje katastrofe. Zadnje dni pa so opazovali, kako se počasi zemlja premika nizdol s hriba Merice, ki je obraščena drugače s smrekami, a je obenem skalovita.

Jeseniška občina sama je pred dnevi naprosila univ. prof. dr. Karla Hinterlechnerja, da kot geolog - strokovnjak prouči teren in nasvetuje primerne varnostne ukrepe. G. prof. dr. Hinterlechner je prišel v soboto na Jesenice, da bi proučil z geološkega vidika vse teren, na katerem se je že začel graditi rezervoar. G. profesor sam pa je bil očitno grozne katastrofe.

Lepe delavske hiše

so si bili nedavno zgradili nižje od mesta, kjer se je začel graditi rezervoar, nekateri delavci. Zgradili so si svoja lična domovanja.

Alojzij Novak, po domače Glorija z družino,

Peter Klemene, po domače Rekl z družino,

Valentin Hrovat, po domače Zimovec z družino, vsi delavci Kranjske industrijske družbe. V njih neposredni bližini, a paralelno z njih hišami so si postavili svoje mične hišice še

Valentin Hrovat II. z družino, Blaž Klinar, brat ljubljanskega kanonika in stolnega župnika dr. Klinarja in

Katarina Pucelj, vdova.

Prijeten je bil pogled na to delavsko kolonijo, ki je živela v miru in delu. Vse hi-

še in hišice so bile lastnikom v pravo veselje, katero pa jim je grenila težka bojazen, da postanejo enkrat grobišče, ker so domačini že davno slutili, da se bo hrib Merica počasi sesul.

Kopanje rezervoarja

Kmalu po končanem političnokomisijonem ogledu, kakih štirinajst dni pozneje, so pričeli delavci s kopanjem globoke jame za vodni rezervoar. Izkopani material, ilovico, so vozili nižje od rezervoarja na rahli svet, ležeč kakih 50 do 60 m nad hišami. Bila je ogromna masa. Navozili so k rezervoarju tudi mnogo cementa in gramoza, da bi nato pričeli z betoniranjem rezervoarja samega. Zadnje dni so delo močno ovirali silni nalivi, ki so teren sploh močno zrahljali. Navoženega je bilo tam na kup do 20 vagonov materiala in zemlje.

Ko so delavci kopali jamo, so se prizadeti lastniki hiš znova pritožili na sresko načelstvo v Radovljici ter opozarjali na nevarnost. Prizadeti Valentin Hrovat je vašemu poročevalcu izjavil, da so dnevno opazovali, kako se je ogromna skala, tehtajoča okoli 20 ton, začela počasi pomikati nizdol. Vsak približno za pol metra. Vsak dan približno za pol metra. Na skalo je bil navožen ves oni material in izkopana zemlja.

Delavci izpraznjujejo hiše

Ker so prizadeti posestniki slutili pretežno nevarnost, so že preteklo soboto in nedeljo iz previdnosti izpraznili svoja stanovanja ter se preselili na Jesenice k svojim znancem in prijateljem. Mnogi Jeseničani, ravnice in ljubci, so bili zelo nejevoljni — vsaj tako izjavljajo oškodovanci, — ker so smatrali to, ko da kljubujejo in demonstrirajo proti napravi vodnega rezervoarja. Prišlo je večer ob 11:45 do

težke katastrofe.

Ob tem času so namreč opazili, da se je začela velikanska skala sprva počasi valiti ali bolje drčati proti delavskim hišam. Po trgu se je bliskovito razširila alarmantna vest, da se skala kotili proti hišam. V strahu so ljudje od daleč gledali, kakšen bo učinek. Sprva je skala nizdol drčala prav počasi kot cestni valjar, a pozneje se je z velikanskim truščem zvalila proti Reklvi hiši. Skala se je v sredo hiše naravnost zapčila. Začelo se je strašno pokanje, treskanje in lomljenje. Hiša se je razpolovila, kot bi jo presekala na dvoje. Kmalu nato pa se je dvignil v zrak gost prah, kakor da bi eksplodirala granata največjega kalibra. Tako se je vsaj izrazil star vojak. Na hišo pa je bil tudi silen zračni pritisk, ki je povzročil rušenje hiše. Tresk

se je čul daleč naokrog, celo onstran Save. Vse je vztrepetalo. Obe sosedni hiši sta takrat še stali. Kmalu nato pa sta postali ruševini tudi obe sosedni hiši, to je Hrovatova in Novakova. Za velikansko skalo je namreč drsela ogromna masa zemlje s kamenjem in manjšimi skalami. Vsa ta masa je naravnost zasula vse tri hiše.

Ljudje so hiteli iz sosednih hiš nositi vse, kar so mogli še rešiti.

Bil je naravnost grozen pogled na razdejanje. Silni zračni pritisk je bilo čutiti kakih 60 m na širino in daljavo. Ves čas trajajoče katastrofe so imeli ljudje občutek, kakor da bi besnel najhujši potres. Z lavino so se tudi nizdol valile mnoge

jelke in drugo drevje, ki je potem zakrilo porušene hiše.

Mnogi zatrjujejo, da so katastrofo pospešili tudi zadnji nalivi. In jeseniško prebivalstvo, ki globoko sočustvuje z vsemi prizadetimi družinami, ni brez bojazni, da bi utegnile priti v nevarnost še druge hiše, ki so sedaj ostale nepoškodovane.

Koliko znaša celotna škoda, se ne more sedaj še točno ugotoviti, ceni pa se na 3 do 500.000 Din.

Včeraj popoldne je bila na licu mesta komisija. Sreski načelnik dr. Vidmar iz Radovljice si je z dvema funkcionarjema banske uprave ogledal strašno razdejanje.

Pomoč prizadetim marljivim delavskim družinam je nujna.

Krvava tragedija na italijanski meji

Dramatično zasledovanje beguncev po miličnikih - Umor in samomor par metrov od zasledovalcev

Trst, 15. avgusta. Današnji »Popolo di Trieste« poroča:

Pred nekaj dnevi so trije italijanski državljani pri Studenem blizu Postojne skušali skrivoma prekorčiti italijansko-jugoslovansko mejo. Bili so to mesarski pomočnik Josip Gradischer, Humbert Sestan in njegovo dekle Mentana po menu. Odpravili so se po noči skozi gozd, pa sta jih nenadoma ustavila dva fašistovska miličnika, ki sta skočila iz grmovja, kjer sta prežala na ubežnike.

Begunci so bili za trenutek presenečeni, toda hipoma so se spustili v blazen beg proti meji, ki je bila komaj še kakšnih sto ali dvesto metrov oddaljena. Miličnika sta jih zasledovala in zares tudi vlovila Gradischerja. Odpeljala sta ga v Studeno. Še tisto noč ga je zaslusal poveljnik miličniške obmejne straže, a Gradischer je izpovedal le svoje ime in poklic, o ostalih dveh pa ni črnil besede.

Miličnika, ki sta ujela begunca, in vkle-njeni begunec so se drugo jutro odpravili proti Postojni. Nebo so zakrivali temni oblaki in od časa do časa se je ulival na gozdove dež. Tiho so stopali po temačni poti. Nenadoma je v goščavi kričnil ženski glas: »Beži, beži, za nama so!« Med drevjem sta se pokazali dve postavi, ki sta se prijeli za roki in naglo bežali proti meji. Bila sta Gradischerjeva tovariša, ki sta se, bog ve zakaj, zadržala čez noč v gozdu na italijanskem ozemlju. Miličnik Mesiano se ni pomišljal za hip, naglo je snel puško z rame in ustrelil v zrak. Tedaj se je Sestan obrnil, skočil za drevo in začel na slepo srečo streljati iz revolverja. Oddal je štiri strele, a cilja ni zadel. Miličnika sta tedaj

pustila vkleknjenega Gradischerja, se vrgla na tla in se počasi plazila proti upornima beguncema. Tedaj sta Sestan in njegovo dekle skočila v bližnji jarek in napeto čakala napada.

Miličnik Mesiano se je plazil naravnost proti njima, njegov tovariš pa je jarek neopaženo obšel. Hkratu sta se pojavila pred beguncema, ki nista pričakovala, da ju bo sta napadla kar dva nasprotnika. Mahoma sta se v trenutku razburjenja odločila. Sestan je nastavljal orožje ob teme dekleta in sprožil, trenutek nato je še sam sebi vzel življenje z zadnjim krogljo, ki je ostala v njegovem revolverju.

Miličnik Mesiano je ostal pri obeh smrtno ranjenih ubežnikih, njegov tovariš pa je spremljal Gradischerja, ki je stal ves ta čas bled in, ne da bi si mogel pomagati, ob strani, nazaj v Studeno. Kmalu potem je prihitelo na mesto, kjer se je izvršila tragedija, nekaj miličnikov. Sestan je bil že mrtev, Mentanova pa je umirala. Naglo so ju odnesli v postojnsko bolnišnico, toda tu je kmalu potem izdihnilo tudi dekle.

Zanimivo pa je pri vsem tem, — pravi tržaški list, — da je bil Sestan ponarejevalec italijanskih deset- in dvajsetlirskih srebrnikov in so ga oblasti že štiri mesece iskale. Njegovo mater so pred meseci zaprli, ker je razpečavala ponarejeni denar. Sedaj je slučaj nanese, da so našli njegovega pomagača, pa tudi njega samega in njegove dekle, čeprav je tik pred aretacijo vzel sebi in njej življenje.

Razširjajte Jugoslovana!

Koliko pojedjo ljudje v Newyorku?

Pred dvema leti so štrajkali v Newyorku šoferji tovornih avtomobilov. Zaradi njihovega štrajka pa je bila kar čez noč resno ogrožena prehrana newyorškega prebivalstva. Skrb za hrano pa je napotila newyorške časnike, da so takoj dali izračunati, koliko hrane potrebuje devetmilijonsko mesto kakor je Newyork na dan.

Natančni računi so povedali, da je Newyork redno preskrbljen z živili le za 4 tedne. Če bi sovražnik mesto oblegal, bi moral Newyork po 4 tednih zaradi lakote kapitulirati. V podrobnostih pa so ugotovili sledeče: Zaloge kondensiranega mleka bi zadoščale za približno 5 tednov, žita in moka bi bilo pa za 1 mesec. Neverjetno velike pa so v Newyorku zaloge jajc, ki jih je v skladiščih dovolj za 3 mesece. Naj omenimo tu dejstvo, da se nahajajo v newyorških hladilnicah jajca, ki so že stara po par let. Mesa pa imajo v hladilnicah komaj 10 milijonov kilogramov, tako da bi zadostovala zaloge le za nekaj dni, zelenjave pa bi zmanjkalo že v treh dneh. Krompirja bi imeli za 10 dni. V splošnem pa bi Newyork bil v 4 tednih izstradan, če bi ga oblegali.

Statistika je takrat ugotovila, da potrebuje Newyork na leto 540.000 vagonov živil ali na dan 1370 vagonov. Če bi imel toliko vagonov en sam vlak, bi moraj pešec korakati ob njem 4 ure, da bi prišel od lokomotive pa do zadnjega vagona. Več kot polovica živil odpade na zelenjavo in na sadje. Čeprav je zaledje Newyorka zelo bogato, prihaja vendar za prehrano tako ogromne množice ljudi komaj v poštev. Vrtovi, ki pošiljajo svoje pridelke v Newyork, leže raztreseni po 33 državah severo-ameriške Unije, pa še 15 tujih držav lahko proda lep del svojih pridelkov v Newyorku. Ozemlje, na katerem bi hoteli pridelati toliko krompirja, kolikor ga Newyorčani pojedjo, bi moralo meriti 54.000 ha.

Newyorškega želodca pa se ne da kar tako nasiti, ker so ljudje zelo izbirični in silno podvrženi vplivu mode. Komaj poslane kakšna jed »moderna«, pa morajo že vrtnarji na Floridi ali bogvekje popolnoma preurediti svoje obrate. Nekaj časa so bile n. pr. zelo v modi artičoke. Te so prodajali spočetka le neki Italijani. Kar naenkrat pa so se učenjaki začeli pisati v razne ženske in družinske liste, da so artičoke mnogo bolj zdrave kakor špinača in Newyorčani so se začeli za artičoke kar trgati. Danes jih pojedjo po 680 vagonov na leto.

Vsak prebivalec Newyorka pojé na leto povprečno po 150 kg zelenjave, največ seveda krompirja (50 kg). Poleg krompirja pa pojedjo silno dosti čebule (14 kg na osebo in na leto) in, pa paradižnikov, solate pa razmeroma malo (po 8 kg na osebo in na leto).

Visoko cenijo v Newyorku sadje. Sadni trg je v Newyorku vedno sijajno založen, ker imajo Zedinjene države vse vrste podnebja, od tropične vročine pa do polarnega mraza. Zato se dobi na sadnem trgu v Newyorku istočasno vse: črešnje in grozdje in rdeče jagode o Božiču in slive za Veliko noč. Vsak prebivalec tega velikega mesta pojé ali pozoblje povprečno na leto po 165 kil sadja. Najbolj je priljubljeno grozdje, ki ga pozoblje vsak povprečno po 22 kilogramov na leto. To se pravi, da ga v dobi prohibicije tudi precej naprešajo, ampak tega statistika ne vé. Priljubljene pa so tudi pomaranče, ki jih pojedjo povprečno po 27 kg na leto in osebo, zlasti pri zajtrku.

Konzum mesa pa pada. Časopisi namreč silno mnogo pišejo o rastlinskih vitaminih in ljudje v Ameriki verjamejo radi vse, kar berejo.

Velikanski pa je konsum mleka. Mleka porabijo skoraj 4 milijone litrov na dan, ki ga daje poldrug milijon krav. Za konsum mleka uela mlekarska industrija silno propagando, za katero izda na leto na milijone dolarjev. Mleko v Newyorku je izborne kakovosti, zlo pa je to, da servirajo mleko včasih tudi k jedem, ki jih mi nismo vajeni z mlekom uživati.

Na razne znanstvene teorije o prehrani prisegajo prebivalci Newyorka kar na slepo. Ne-

kaj let n. pr. je bila v modi teorija o kalorijah in takrat si našel v vseh newyorških gostilnah na vsakem jelovniku zapisano poleg vsake jedi še neko številko. Ta številka pa ni pomenila cene jedi, ampak število kalorij tiste jedi. Na podlagi teorije o kalorijah so izdelali natančne kuharske recepte, ki so omogočili pripraviti »kaloričen obede« že za 25 centov.

Ko so pa spoznali, da teorija o kalorijah ne drži prav in da ni posebno priporočljivo jesti preveč oluščene riže, ampak da je bolje jesti več zelenjave, takrat je prišlo do veljave kislo zelje, ki baje pometi želodec kakor cestni pometalč cesto z metlo. Za kislo zelje se je zavzel zlasti jekleni trust, ker je prodal ogromno množino škatelj za konzervirano kislo zelje.

Splošno pa je kuhinja v Newyorku za evropski želodec nekaj strašnega. Najbolj čutimo mi, da nimamo juhe, zato pa tudi nimamo skoro nikjer kuhanega mesa, ampak samo pečeno. Tudi zelenjavo samo poparirajo in nekaj malega zabelijo, da je za naš okus neužitna. Najhujše pa je, da prave, naravne masti skoro ne poznajo, ampak rabijo le umetno mast. Zato ni čudno, da je rekel slavn Dunajski zdravnik dr. Lorenz, da bi napravil v Ameriki slajno kupčijo kakšen evropski specialista za želodčne bolezni.

Damska tenis-tekma Nemčija-Anglija
Slika predstavlja nemški igralni gđ. Aussem in Krahwinkel, ki sta ju premagali Angležinji Miss Mudford in Miss Holcroft-Watson.

Čegav čas je dražji — bankirjev ali časnika?

Humorističen slučaj je doživel ameriški ban- kir in milijarder Morgan za svojega poslednjega bivanja v Londonu. Morgan je mož, čegar čas je neizmerno drag in ki se prav posebno noče ukvarjati s sitnimi časnika in poročevalci. Neki poročevalec je imel pa vendarle srečo, da je prišel do Morgana. Morgan, ki se ga je hotel odkrižati, mu je dal sporočiti, da velja vsaka minuta njegovega življenja 250 dolarjev. Časnikar je dal sporočiti bankirju, da sprejme ta pogoj. Morgana je pričela zanimati drznost časnikarjeva, vsled česar ga je izjemoma sprejel. Pozdravil ga pa ni prav uljudno: »Torej hitro, kaj želite?« — »Nič!« je odgovoril poročevalec. »Hočem le dve minuti z Vami govoriti. Takoj to storim. Dve minuti veljata pri Vas torej 500 dolarjev. Tu jih imate!« je rekel časnikar ter položil pet bankovcev po sto dolarjev na mizo. — »Toda kaj hočete izvedeti od mene?« — »Nič, prav nič!« — »Čemu ste torej hoteli govoriti z menoj?« — »Stavil sem, da bom z Vami govoril. Gre za 2.500 dolarjev. Petsto sem jih Vam ravnokar dal, tako da mi jih še dvatisoč ostane. Z drugimi besedami:

Polaganje telefonskega kabla
Nemški in angleški delavci polagajo v Rokavskem zalivu telefonski kabel, ki bo vezal Boulogne in St. Sandgate in ki ga je dobavila Nemčija na račun vojne odškodnine.

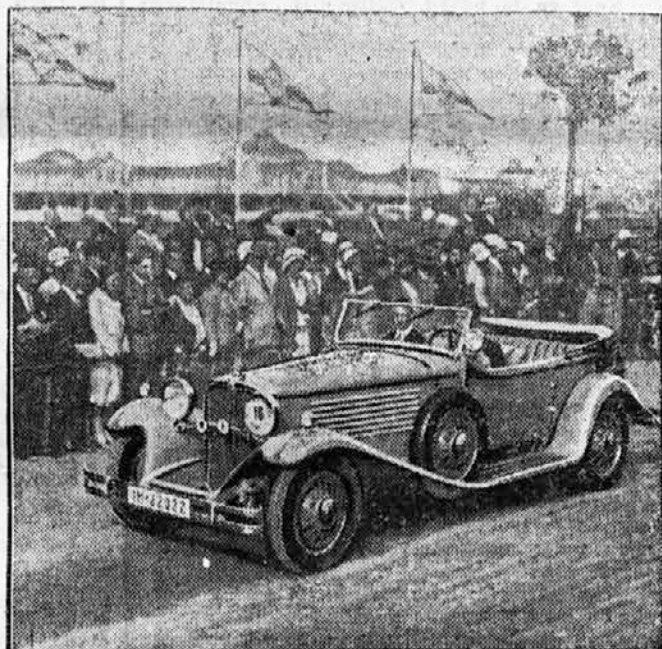
Jaz sem v eni minuti 750 dolarjev več zaslužil nego Pierpont Morgan. Dve minuti sta pretekli! Nasvidenje!« — Morgan je pozneje pravil svojim prijateljem, da bi prav rad dal časnika še 1000 dolarjev, tako zelo mu je ta dogodka ugajala.

Newyork večji kakor London

Zadnje ljudsko štetje v Ameriki je po dolgem času odločilo stari spor med Londonom in Newyorkom, katero mesto da je večje. Odločitev je padla za Newyork. Po najnovejšem ljudskem štetju ima namreč Newyork 9.857.880 prebivalcev, London pa samo 7.864.130, torej za 2 milijona manj kakor Newyork. Pri obeh mestih so všeti tudi okoliški kraji, ki leže od sredine mesta 20 milj daleč na okoli, pri Londonu pa so vzeli v račun ves policijski okoliš. Da Newyork tako zelo raste, ni čudno, kajti beg z dežele v mesto ni nič manjši v Ameriki kakor v Evropi. Dva milijona prirastka na prebivalstvu, ki ga izkazuje Newyork, pripisujejo samo begu z dežele.

Lepotna konkurenca avtomobilov.

V kopališču Swinemünde ob Vzhodnem morju je priredil nemški avtoklub lepoto konkurenco avtomobilov. Prvo darilo, ki ga je obkinstvo samo odločilo, je dobil 8-cilindrski športni avtomobil ritmojstra Stoewerja.

Najdražji podpis na svetu

Najvišjo ceno za lastnoročni podpis je dosegel te dni na neki javni dražbi podpis g. Buttona Gwinetta, ki je podpisal tudi ameriško deklaracijo za neodvisnost 4. julija 1776. Njegovih lastnoročnih podpisov je prav malo in zato je dosegel njegov podpis ceno 51.000 dolarjev. Ameriški zbiraleci lastnoročnih podpisov bi namreč radi imeli lastnoročne podpise vseh, ki so podpisali omenjeni državnopravni akt.

Pustolovščine lažidoktorja

V okolici Kamnika in v okolici Kranja se je zadnji čas pojavil srednje velik, a eleganten gospod, prav samozavestnega in odvažnega nastopa, nenavadno zagorelega obraza, s pristrženimi brki. Govori prav čudno slovensko mešanico, uglajen pa je v nemški konverzaciji. Ta možakar se izdaja za odvjetnika, za sodnika in sploh za izredno učenega doktorja. — Mnogo pustolovščin je že izvršil v Celju in po Štajerskem. Ko so mu tam postala tla prevročja, je svoje delovanje prenesel na Kranjsko.

Ta človek se je v Kamniku predstavljal kot uradni avstrijske republike Josip Hoffmann z Dunaja. Je pa v resnici iz državne službe odpušteni Rudolf Fohn, rojen v Celju l. 1888, a pristojen v Trbiž v Italiji. Bil je svoječasno praktikant pri okrožnem sodišču v Celju.

Ta pustolovec je izvršil več tatvin v Kranju in Kamniku. Po noči 25. julija t. l. je vlomil v pisarno tovarne »Kaoline« v Črni pri Kamniku. Odnesel je iz blagajne 4522 Din in še druge stvari v skupni vrednosti 4670 Din. Odnesel je tudi legitimacijo inž. Razpotniku. Božu Repiču je Fohn ukradel razno orodje v vrednosti 200 Din.

Pravijo, da je v kamniški okolici izvršil še več drugih tatvin in vlomov ter goljufij. Fohn je sedaj iz Kamnika izginil. V Kamniku je pustil tudi več dolgov po gostilnah.

Avtomobili in velblodi

V nekem poročilu trgovske zbornice v Mar-seille-u stoji, da so v Afriki začeli avtomobili prav močno izpodrivati velblode (kamele). Cena velblodov je vsled tega silno padla — komaj petino tega velja dober velblod danes kakor je veljal nekdanj. Dober velblod je še pred 5 leti veljal okoli 5000 frankov (10.000 dinarjev), danes pa dobiš velblodov po 1000 frankov kolikor jih hočeš.

Danes ima v Afriki, zlasti pa v francoskih kolonijah že skoro vsak »boljši« človek svoj avtomobil, ustanovili so pa tudi že mnogo avtoprometnih družb.

Proti avtomobilom pa so začeli v najnovejšem času nastopati starokopitni mohamedanci, zlasti derviši, ki pravijo, da avtomobil ne pri-náša nikomur sreče, kajti blagoslovljeno je le delo, ki ga opravi velblod.

Izpred sodišča.

Sodnik: »Torej kar hočete, ali 3 dni zapora ali pa 200 Din.«

Obsojenec: »Prosim za 200 Din.«

Bojkot angleške trgovine

Bojkot angleškega diaga v indiji je povzročil, kot je »Jugoslovan« že obširno poročal, angleški industriji zelo veliko škodo. Naša slika nam kaže ogromno manifestacijo Gandhijevih pristašev za bojkotno gibanje.

Neupravičen strah pred narkozo

Strah pred narkozo in njenimi posledicami se loti skoro vsakega bolnika, če mu rečejo, da se mora dati operirati. Pa tudi za zdravnike ni lahek odgovor na vprašanje, ali sme bolnika narkotizirati ali ne.

Ljudje imajo o narkozi (uspavanju) prav čudne in zelo različne nazore. Zato pa je zelo hvalevredno, da je zbral dunajski profesor dr. Breitner prav obsežno statistiko o razmerju med številom v narkozi izvršenih operacij in pa med številom smrtnih slučajev, o katerih pravi- jo, da jih je zakrivila narkoza. Potrebne podatke je dobil prof. Breitner od 16 dunajskih bolnišnic, kjer si vse take slučaje natančno zapisujejo.

Statistika 16 dunajskih bolnišnic izkazuje 152.360 v narkozi izvršenih operacij. Izmed vseh teh operiranih bolnikov jih je umrlo le 55 na posledicah narkoze in ne na operacijah samih. Nad 15.000 bolnikov pa so narkotizirali (omamili) le lokalno, a od teh sta umrla le dva.

Te številke povedo, da umrje od narkoze na 3000 operirancev komaj le eden na posledicah narkoze. To se pravi, da obvladujejo zdravniki dandanes tehniko narkotiziranja že tako, da so smrtni slučaji vsled narkoze že kar izjeme.

Če pa vpoštevamo, da se smrt vsled narkoze ne da vedno točno dognati in da narkozi pripisujejo dosti smrtnih slučajev, katerih pa narkoza v resnici ni kriva, postane odstotek smrtnih slučajev v narkozi še manjši. Ljudje naj se torej narkoze ne boje preveč.

Znanost pa išče vedno še nova mamilna sredstva, ki naj bi bila popolnoma neškodljiva.

Agitirajte za Jugoslovana!